

סופרים ספרדים כותבים על ירושלים של פעם

1. החצר הירושלמית - קורטיז'ו, חוללי.

החצר היא בימת החיזיון של החיים. כאן ניתן ביטוי למנהגים, לשיחה עממית, כאן ניתן ביטוי לשעות של שמחה ולשעות של עצב. החצר הייתה מעין שכונה סגורה שפיתחה לעצמה דפוסים מיוחדים משלה. חצרות הספרדים תמיד הצטיינו בבוהק הסיד הכחול או הלב עם עציצי פח שבהם גדלו נענע, ריחן, גרניום, כוסברה ובצלצלים ירוקים. במרכז החצר עמדו מטבחים זעירים, שמהם בקעו קולות מחרישי אוזניים של פרימוסים. מעל הפתילות התבשלו סירי האוכל שהעלו ריחות נפלאים של אוכל. בחצר הספרדית למדו האשכנזיות לבשל סופריטו, פסוליה, מג'דרה, בורקס וחמינאדוס והספרדיות למדו להכין לקח, בורשט, טשולנט וגפילטע פיש. הנשים הבוכריות הכינו פלוב נוטף שומן עם גזר פיסות בשר וצמוקים וכמובן חצילים בשום ודגים מטוגנים במי שום והרבה פטרוסיליה. האוכל הכבד הזה הריץ את כולם לבית שימוש הטורקי האחד והיחיד שהניחוחות שלו ליוו אותנו בכל פינה ומקום.

החצר הייתה גם סיר הבישול של ירושלים כאן התבשלו באותו מיץ ספרדים לצד אשכנזים, פרסים לצד כורדים ותימנים, חלבים לצד מוגרבים, בוכרים לצד אורפלים. לא עבר יום שלא היו בו קטטות, אבל לא עבר יום מבלי שידעת מה קורה אצל השכן, מה מתבשל בסירים שלו, מה שלומו ומה שלום משפחתו. לא נתנו לאדם לגווע כמו בימינו כשרק הריח של הריקבון מסגיר את השכן המת.

התמונה הנפלאה הייתה ביום שישי. הנה קטע מתוך הסיפור שלי "המשיה הרביעי", המתאר את ההכנות לשבת. עמ' 66-68.

2. המרפסת של אימא

היונים, הצוצלות, המיורנה, הרודה. התרנגולים והביצה הטריה מידי בוקר. עץ הלימון בתוך חבית של הרינג. אימא מאכילה את בעלי הכנף.

3. הרומן של אבא ואימא בסל ובחבל.

אבא מל השוק. אוסף את הארדיה. לקרוא עמודים 140-141.

המבטים שלהם. החיוך רב המשמעות.

4. אימא המיסטיקנית

המזוזה. הקבצנים. אסתר הגנבת.

